

»Ved tilsætningsstoffer forstås ethvert stof der normalt ikke indtages som et levnedsmiddel i sig selv og normalt ikke anvendes som typisk ingrediens i levnedsmidler, hvad enten det har en næringsværdi eller ej, og som hvis det tilsættes levnedsmidler med et teknologisk formål i forbindelse med fremstillingen, forarbejdningen, tilberedningen, behandlingen, pakningen, emballeringen, transporten eller opbevaringen, resulterer i, eller med rimelighed forventes direkte eller indirekte at resultere i, at det eller dets biprodukter bliver en bestanddel af sådanne levnedsmidler.«

I Rådets direktiv 89/107/EØF af 21. december 1988 om indbyrdes tilnærmelse af medlemsstaternes lovgivning om tilsætningsstoffer, som må anvendes i levnedsmidler, defineres tekniske hjælpepestoffer således:

»Ved tekniske hjælpepestoffer forstås ethvert stof, der ikke indtages som et levnedsmiddel i sig selv, men som med forsæt anvendes ved forarbejdningen af råvarer, levnedsmidler eller disses ingredienser for at opfylde et bestemt teknologiske formål under behandlingen eller forarbejdningen, og som kan resultere i, at der i det færdige produkt findes en utilsigtet, men uundgåelig rest af dette stof eller derivater deraf, under forudsætning af at disse reststoffer ikke indvirker teknologisk på det færdige produkt.«

Definitionerne er citeret for at klarlægge forskellen mellem »almindelige« tilsætningsstoffer og hjælpepestoffer til brug for produktionsprocesser og er relevante, da der kan være tale om forskelligartede reguleringer og reguleringsprincipper for de to stofgrupper. De tekniske hjælpepestoffer er som udgangspunkt ikke regulerede specifikt, med mindre der på enkelte områder er tale om særlige behov derfor, f.eks. begrundet i forekomst af rester i fødevarer. Som eksempel kan nævnes ekstraktionsmidler, som er EU-regulerede. Fødevarer, hvortil der er anvendt tekniske hjælpepestoffer, skal ikke mærkes på linie med andre stoffer, da de netop ikke må have betydning (teknologisk) for det færdige produkt, men kun for selve produktionsprocessen. Det er en selvfølge, at forekomst af eventuelle rester i fødevarer, som kan have sundhedsmæssige konsekvenser, er omfattet af de almindelige sundhedsbeskyttelsesbestemmelser i fødevarerforordningens art. 14.

Den foreslåede bestemmelse i stk. 2 svarer indholdsmæssigt til § 15, stk. 2, i den gældende fødevarerlov og giver ministeren for familie- og forbrugertilstandsgiver mulighed for at fastlægge begrænsninger, dels for de mængder, hvori tilsætningsstoffer og aromaer må anvendes, og dels for i hvilke fødevarer, et stof må anvendes. Baggrunden for reguleringsformen er, at man principielt ønsker så lav en forekomst af til-

sætningsstoffer og aromaer som muligt i fødevarer for derigennem at sikre, at de videnskabeligt fastsatte grænser for acceptabel daglig indtagelse - ADI - ikke overskrides. ADI fastsættes med en stor sikkerhedsmargin.

Den foreslåede bestemmelse i stk. 3 fastlægger, at reguleringen af tilsætningsstoffer skal ske i form af en positivliste, som er en fortegnelse over hvilke tilsætningsstoffer, der må anvendes til fødevarer.

Til § 9

Den foreslåede bestemmelse viderefører reglen i § 16 i den gældende fødevarerlov.

Ikke alle tilsætningsstofkategorier og aromaer er lige velegnede til at indpasses i et positivlistesystem. Derfor har der også efter den gældende fødevarerlov været hjemmel til at etablere anmeldelsesordninger for nærmere angivne grupper af stoffer. Denne bestemmelse er benyttet for enzymer, bakteriekulturer, skimmel- og gærsvampe og anvendelse af næringsstoffer.

De grundlæggende principper for administration af anmeldelsesordningerne er de samme som for andre tilsætningsstofgrupper, jf. bemærkningerne til lovforslagets § 8.

Næringsstoffer er tilsætningsstoffer, som har til formål at påvirke fødevarernes næringsstofsammensætning. Accept af tilsætning af et næringsstof gives efter en konkret ernæringsmæssig og toksikologisk vurdering i hvert enkelt tilfælde. I vurderingen indgår den samlede virkning af tilstedeværelsen på markedet af flere naturlige eller kunstige kilder til et bestemt næringsstof samt muligheden for yderligere kilder, der med rimelighed kan forventes. Afgørelse træffes på baggrund af en samlet sikkerheds- og sundhedsmæssig vurdering af tilsætningen af det givne næringsstof til den givne fødevarer. Der henvises endvidere til bemærkningerne til § 15 for en nærmere uddybning af praksis på området.

Tilsætning af næringsstoffer er ikke uproblematisk, og indtag af store mængder vitaminer er ikke nødvendigvis sundhedsbefordrende. Disse stoffer adskiller sig alene fra andre tilsætningsstoffer ved at være essentielle for mennesker i visse mængder. Adskillige af stofferne (f.eks. jern, jod, selen, A og D-vitamin) kan have toksiske virkninger, og nogle stoffer kan hæmme indtagelse af andre. Det gælder således indtag af kalk, der hæmmer jernoptagelsen. Der er tale om meget komplekse sammenhænge, som ikke på samme måde, som det er tilfældet for andre tilsætningsstoffer, er tilstrækkeligt videnskabeligt undersøgt.